

Otthonunk

Bakonykúti

2008/2. március-április

*kiadja: Otthonunk Bakonykúti Egyesület, alapítva: 2007. • Főszerkesztő: Miklósa Erika
www.Bakonykuti.eu • otthonunk@bakonykuti.eu • Megjelenik kéthavonta • Ingyenes*

Kedves Olvasó!

Közel 20 éve már, amikor először életemben több időt tölthettem „nyugaton“, konkrétan Németországban. Csodálkozva és ijedten álltam szállásadóim konyhájában, ahol több szemeteskuka sorakozott. Azt gondoltam, hogy ezek a külföldiek azt sem tudják, mit csináljanak jó dolgukban. Aztán eltelt pár hét, hangsúlyozom: pár hét és könnyedén rászoktattam magam, hogy mit hova dobják, azaz szelektíven gyűjtsen a háztartási hulladékot.

Természetesen idehaza ez nem működött és még ma sem működik igazán, mert az emberek jó része a túlélésért küszködik, még magára sincs ideje, nemhogy a szelektív hulladékgyűjtésre. Arról nem is beszélve, hogy a nyugat-európai városokban minden lakóházban szelektív kukák állnak. Nálunk ez még nincs így, bizony el kell gyalogolni a rémes konténerekhez, ami időbe és energiába kerül. De ha belegondolunk, nincs más választásunk, mert mi vagyunk az okai annak a szemétnak, amit kidobunk. Egyszóval, tanítani kell az embereket! Nem szívesen keveredünk konfliktusba a szomszédainkkal. Néha mégis figyelmeztetni kell őket, ha a környezet védelmére tett erőfeszítéseink az ő nemtörődomségük miatt fölöslegesnek bizonyulnak. Sokan eleve értelmetlenné tartják az efféle tevékenységet, szerintük réges-rég késő. Sőt, lassan már bennünk is felmerül a kérdés, hogy egyáltalán érdemes-e csinálnunk.

Az ember nem mindig szemetelt. Régen kevés dolog vált fölöslegessé, s többnyire az is szerves volt, amit a környezet könnyen lebontott. De világunk intenzívebb fogyasztása elképesztő méretű szemetelést produkál. pl.: kinőtt ruhák, üres tubusok, elromlott háztartási eszközök, ócska monitor, eldobott mobilok, ... stb. Néha a közeli erőkben is egész meglepő dolgokkal találkozik az ember (roncsautó, kidobott kád, ...). Azt gondoljuk, amit a kukásautó elvisz, az számunkra nincs többé. Pedig a mi felelőségünk is, hogy a szemetünk elborít olyan falvakat, melyeket soha az életünkben nem fogunk látni, hogy a szemétegetők közelében élők egészsége megromlik, vagy hogy a kukába dobott veszélyes hulladék megfertőzi az ivóvizet.

Kérem Önöket, hogy figyeljenek oda egymásra, a környezetre és ne szégyelljenek kérdezni, tanulni, mert így van esélyünk. Egyedül arra, hogy ha nem is visszafordítani, de meg tudjuk állítani létünk pusztulását.

E kis kiadványunk is erre mutat és ad számos példát.

Kellemes időtöltést!

Miklósa Erika

*„Ha olyannak látjuk az embereket, amilyenek, akkor rosszabbá tesszük őket; ha viszont úgy kezeljük őket, mintha azok lennének, aminek lenniük kellene, akkor segítjük őket azzá válni, amivé képesek.”
(Goethe)*

Hulladékgazdálkodási konferencia Bakonykutiban

A konferencia célja: nemzeti szintű vita kezdeményezése a hulladékgazdálkodásról – minthogy annak idején a hulladékgazdálkodás jogi kereteinek kialakítását nem előzte meg társadalmi vita, sőt érdemi szakmai vita sem.

Így „Hulladékgazdálkodási alternatívák – különös tekintettel a hulladékégetés kérdésére” címmel félnapos tudományos konferenciára kerül sor Bakonykutiban április 23-án. A konferencia tudományos konferencia, hangsúlyozottan nem politikai rendezvény, nem „zöld” értekezlet, nem lakossági fórum; hanem azt a téma három szaktekintélyének előadásai, utána vita és sajtókérdések alkotják. A konferencia az Otthonunk Bakonykúti Egyesület, Bakonykúti Önkormányzata és a Bakonykúti Községért Közalapítvány közös rendezvénye.

A konferencia előkészítése során törekedtünk a kiegyensúlyozott vita feltételeinek biztosítására, így olyan elméleti és gyakorlati szakemberek lesznek jelen, akik különbözőképpen látják az égetés szerepét a hulladékgazdálkodási folyamatban. Erre azért törekedtünk, hogy az eltérő hulladékgazdálkodási módszereket alátámasztó érvrendszerek előjöjjenek; másfelől a konferencia mini – három előadás – jellege szinte kikényszeríti, hogy a vitapartnerek válaszoljanak egymás érveire.

A konferencia előadói:

Szépvölgyi János

A kémiai tudományok doktora, MTA Kémiai Kutatóközpont Anyag-, és Környezetkémiai Kutatólaboratórium, igazgató (plazmakémiai és környezetkémiai kutatások)

Tasnádi Tibor

Észak-Balaton Törség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás, projektvezető

Farkas Endre

Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás, projektvezető

Vitavezető:

Láng János Ph.D., a közgazdaságtudományok kandidátusa

Szépvölgyi tanár urat felkértük, hogy küldje el előadása téziseit, a kritikus állítások tekintetében böngészhető net-irodalmat is beleértve. Ez azért lenne jó, hogy a tézisek alapján a faluban – még a konferencia előtt – tartsunk egy beszélgetést a témáról, és ott állítsuk össze kérdéseink listáját, melyet így előre el tudunk juttatni az előadókhöz. Ez azért is célszerű lenne, mert így, ha közvetítéssel is, de a lakossági fórum feladatait is el tudjuk látni.

A konferencia anyagát rögzíteni fogjuk és különféle technikai megoldásokkal törekszünk annak terjesztésére. Ha a konferencia kimenete majd lehetővé teszi – vagyis igazolódik, hogy az égetés nem az egyetlen versenyképes hulladékkezelési eljárás –, akkor az Otthonunk Bakonykúti Egyesület és a Bakonykúti Községért Közalapítvány „Bakonykúti Nyilatkozatot” szeretnénk megjelentetni, eljuttatni a médiumoknak, a témában érintett állami szervezeteknek, hasonló gondokkal küzdő önkormányzatoknak és civil szervezeteknek. A nyilatkozat szándéka szerint felhívja a figyelmet, hogy a széleskörűen alkalmazott gyakorlat ellenére van égetésmentes alternatívája a hulladékkezelésnek. Mégpedig költséghatékony és a hulladék energiáját is hasznosító alternatívája. A nyilatkozat az ezt a véleményt osztókat és ilyen megoldásban érdekelteket csatlakozásra hívja fel egy olyan társadalmi mozgalomhoz, amely a hulladékégetést a technológiailag szükséges minimumra kívánja korlátozni.

Láng János

Eseménynapló

2008.03.11. este 18 óra Önkormányzati – Alapítványi - Egyesületi beszélgetés a Polgármesteri hivatal tanácstermében.

Az Önkormányzatot a polgármester asszony, az Alapítványt Törjék György, az Egyesületet Miklósa Erika, Láng János és Kertész Lórántné képviselte. Az Egyesület két fontos témában kívánt egyeztetni az Önkormányzattal és az Alapítvánnyal, melyről előzetesen már kapott rövid tájékoztatás mindkét fél. A két fontos esemény, melynek közös megszervezéséhez kértünk támogatást, az alábbi volt:

1. Hulladékgazdálkodási konferencia Bakonykutiban.
2. Püsködi Királyság.

Láng János, mielőtt rátért volna a fenti témákra, elmondta, hogy Törjék Gyurival beszélgetve kiderült, hogy a falu jövőjét érintően véleményeik egyeznek, a célok ugyanazok, így a jövőben a tettek is lehetnek közösök. Ez valósulhat meg a március 12-ére tervezett ausztriai biofalú látogatásával is, amit együtt, ill. Kaszti Tamás bevonásával hárman tanulmányoznak.

Majd Láng János írásos, részletes programot adott át a jelenlévőknek és el is elmondta, a tervezett konferencia célja, hogy a különböző hulladékgazdálkodási technológiák, módszerek neves szakemberei fejtsék ki szakmai meggyőződésüket, és ugyanakkor az egyenlő felkészültségű vitapartnerek válaszoljanak is egymás érveire. A Polgármester asszony, meghallgatva a részletes konferenciatervet, egyetértését fejezte ki és támogatásáról biztosította az Egyesületet. Konferencia időpontja: 2008.04.23.

Miklósa Erika a Püsködi Királysággal kapcsolatban nem tudott részletes programról beszélni, mert a meghívott művészekkel végleges időpont egyeztetés még nem történt meg. Csak körvonalazta a tervezett ünnepséget és hangsúlyozta most is, hogy ezt kifejezetten a falunak és nem a nagy közönségnek rendezett esemény. Polgármester asszony kérte, hogy amint meglesz a részletes műsorszöveg, adjuk le. Ezt természetesen meg is tesszük.

Ezután Törjék György beszélt az Alapítványról és annak éves tervéről, így (a teljesség igénye nélkül) a március 15-ei táborútról, a PP-palack zsugorítóról, a szelektív hulladékgyűjtésről, a tájfutó versenyről, a kihívás napjáról, a sportrendezvények szervezéséről, turistaforgalom érdekében alkotótáborokról, a szépkorúak társaságának tervezett rendezvényekről. Szép és sok terv!

Végezetül egyetértettünk abban, hogy közös a cél és együtt többet érünk. Következő találkozás időpontja a 2008. január 3-i megállapodásunk szerint május eleje. Addig is sok a munka a rendezvények megszervezésével.

Feljegyzés: Kertész Lórántné

1000 év törvényeiből

Szent István Király Dekrétomainak Második Könyve

7. Fejezet a vasárnap megtartásáról, hogy a munkának szünete legyen

Tehát, ha pap vagy ispán, vagy más keresztény ember vasárnapon találna munkában valakit, akárki legyen, üzzék el a munkától.

1. § És ha ökörrrel dolgozott, vegyék el ökrét és adják ételül a vár népének.
2. § Ha pedig lóval, vegyék el lovát, melyet a gazdája ökrön váltson meg, ha kedve tartja; és azon ökröt egyék meg, a mint mondtuk.
3. § Ha valakit egyéb szerszámokkal találják, vegyék el szerszámait és ruháit, melyeket bőrén váltson meg, ha akar.

Programtervezet (Változtatás jogát a szervezők fenntartják)

16.00 Miklósa Erika koncert a templomban.

17.15 4 for dance táncos műsora

18.15 Szőke András és Badár Sándor előadást

19.30 Rakonczi testvérek koncert

Kirándulás a jövőbe

Március 12-én négy bakonykúti „kíváncsiskodó” (Kaszi Tamás, felesége, Nóri, Törjék György és jómagam) egynapos tanulmányutat tettünk Güssing osztrák településen – azon a településen, amely ma már világszerte ismert és elismert centruma a megújuló energiák felhasználásának. És amint arról megbizonyosodtunk, kisugárzó központja ennél jóval többnek: egy újfajta, a természettel összhangban lévő, divatos szóval „öko” életmódnak.

A tanulmányút előzményei a következők voltak. Magam 3-4 éve foglalkozom megújuló energiák kérdéseivel és kb. egy éve szereztem tudomást arról, hogy a Güssing nevű osztrák településen kiemelkedő eredményeket értek el ezen a területen. Kaszi Tamás barátomnak is megemlítettem a témát és elhatároztuk, hogy ellátogatunk oda, megnézzük, hogy vannak-e hasznosítható tapasztalatok és hazajöttünk után beszámolunk a látottakról a bakonykúti érdeklődőknek. A másik fontos előzmény pedig az volt, hogy értesültünk Törjék Gyuri javaslatáról, amelyik a bakonykúti hulladék szelektálásának és helyi kezelésének a rendszerét kívánja kidolgozni, majd egyetértés és elfogadás esetén a gyakorlatba is átültetni. Mivel tapasztalataim szerint az új, környezetre figyelő „ökoéletmódot” lépésenként lehet kialakítani, majd napi gyakorlattá tenni és ennek a szemléletváltó folyamatnak az első grádicsa a világ legtöbb helyén a helyi szelektálás és hulladékkezelés kialakítása, ezért örömmel fogadtam Törjék úr indítványát. Így hát Kaszi Tamással egyetértésben meghívtuk Törjék Gyurit, hogy tartson velünk ezen a güssingi látogatáson.

Güssing (a valamikori magyar Németújvár négyezer lelkes települése) és környéke a magyar-osztrák határ közelében fekszik. Ritkán gondol bele az ember, de tény, hogy a vasfüggöny leeresztése a határ túloldalán élőknek is súlyos problémákat okozott. Ezt a régiót – amelyet korábban az egész közlekedési hálózata Magyarországhoz kapcsolt (pl vasútvonal csak Körmend irányában létezett) – a vasfüggöny szabályosan elvágtá a világtól. A megelőzően sem módos régió teljesen elszegényedett, lakosait képtelen volt ellátni munkával, az emberek 70%-a heti ingázó lett (Bécs ill. Graz irányába). Egészen addig, amíg egy Bécsben kitanult és gyakorlatot szerzett ember, hazaköltözve Güssingbe, a 90-es évek elején előállt azzal a javaslattal, hogy Güssinget megújuló energiák bázisán energia önellátóvá kellene tenni (az erdőszült vidéken rengeteg a hulladékfa, a nap rájuk is süt, a föld mélyén pedig ott a hőenergia – van tehát mire építeni). Hiába volt ennek a területnek a szakmérnöke, türelemre és meggyőzőerőre is szüksége volt – végülis egy évbe telt, mire a helyi önkormányzatot sikerült meggyőznie, hogy a javaslat kihúzhatja Güssinget a bénultságból. Azután belevágtak és mára minta-ökorégióvá vált a kb 27 ezer fős kistérség. Okosan találták ki (ill. vették át a nemzetközi gyakorlatból) a műszaki megoldásokat, de ugyanilyen megfontoltan alakították ki az egész fejlesztés üzleti működési kereteit. Ez utóbbit nagyon óvatosan úgy, hogy az egyre növekvő, üzleti alapon szerveződő céghálózat ne tudjon szembekerülni a helyi lakosok érdekeivel és a megindult gazdasági pezsgés ne borítsa fel a

környék csendjét, nyugalmát, sőt, csak még jobban megerősítse a lakosokban az újfajta, környezettudatos életmód előnyeit. Ma már – ami az induló cél elérését illeti – Güssing megújuló energiákból lett önellátó, sőt kb 20%-al már többet is termel. Maga a teljes régió is már több mint 50%-a hasonlóan önellátó. Az előállított zöld energia jóval olcsóbb (kb húsz százalékkal), mint a hagyományos (fosszilis pl.: olajból származó), ezért válogathattak azokból az ipari ill. szolgáltató partnerekből, akik szívesen települtek volna az olcsó energia közelébe. Így pl.: ideköltözött a két legnagyobb osztrák parkettagyár. Ezek számára a konstrukció annyiban is előnyös, hogy ebben a szimbiózisban a parkettagyár nagytömegű fahulladékát gyakorlatilag szállítási költség nélkül lehet visszajuttatni a körforgásba, a faaprítékkal működő kiserőműbe. Ez csak példa, hasonló okok alapján gombamód – és a helyi lakosok által kézbentartva – szaporodnak az újabb felhasználók. A helyi munkanélküliség megszűnt, a beszedett helyi iparűzési adó csaknem megnégyszereződött. A teljes régióban mára 29 különféle energiahasznosító erőmű található (erdőgazdálkodási hulladékhasznosítás, zöldszárú növények erjesztéses metántermelő feldolgozása, naperőmű, ezek kombinációi ill. különféle technológiájú hasznosítása). Tudatos volt ennek a sokféle technikai megoldásnak az alkalmazása is. Ugyanis eredeti energia önellátási céljukat menetközben kibővítették, mintarégiót akartak létrehozni. Ez sikerült is, az EU felvállalt és támogatott mintarégiója lettek, és mára nemcsak az EU területéről, de az egész világról érkeznek az ökolátogatók, hogy megismerkedjenek a projekttel és érdeklődés esetén a legkülönbélebb szolgáltatásokat (tanácsadás, megvalósíthatósági tanulmány készítése, tervezés, projektek tényleges kivitelezése ill. projektvezetés) megvásárolhassák. Az erre a célra épített szép négyzetes épületben létesített kisebb-nagyobb konferenciatermekben a látogatók egymás kezébe adják a kilincset – ezt mi is meg tudjuk erősíteni.

Kuti látogatóként különösen mély benyomást gyakorolt ránk a kistérség egy másik megtekintett települése, Urbersdorf, egy még Bakonykútnál is valamivel kisebb település. Itt egy teljesen automatizált, faaprítékkal ill. kiegészítő napkollektorral támogatott központi energiaellátó egységet létesítettek – még arra is ügyelve, hogy az új épület külső megjelenése környezetbe illő legyen. A mellékelt képen ez az épület látható, külseje alapján pajtának gondoltuk volna. Mindenütt csend van, rendezettség és tisztaság. Nemcsak, hogy szemetet nem látni, de a faluban, sőt a határban is rendezettek a sövények, mesgék – minden vezeték (elektromost és távfűtést is) föld alatt vezetnek. Talán ekkor éreztük leginkább azt, hogy a füstös ipari társadalmon túli jövőbe tettünk kirándulást.

Pillepalack

Ami eldobható, azt el is dobjuk?

Húsz évvel ezelőtt még üvegpalackos kólát ittunk. Az idők változást hoztak: ma már az eldobható műanyag a jellemző csomagolás.

Magyarországon évente 1,2 milliárd pillepalackból lesz hulladék. Ezeknek jóval kevesebb mint 10%-a kerül a megfelelő helyre, vagyis a hulladékgyűjtő szigetek műanyagkonténeréibe. A többit szétdobáljuk vagy a háztartási hulladék közé keverjük. A pillepalack a hulladéklerakóban sok helyet foglal, elégetve megszenyzezi a levegőt.

Mindezt megúsznánk, ha megcéloznánk a műanyagkonténer nyílását és szigorúan csak oda dobunk a palackokat. A jelenlegi begyűjtési arány szégyenletesen alacsony. De képzeljük csak el, hogy a magyar ember egyik napról a másikra megváltozik és mindenki oda dobja a palackokat, ahova kell. Ebben az esetben tízszer annyi palack gyűlne össze a konténerekben. Érdekes kérdés, hogy a jelenlegi módszerek győznék-e az elszállítás és a feldolgozást.

A szállítóautók így is a műanyag hulladékért fordulnak a legtöbbit, ezek a tartályok telnek meg a leghamarabb. A palackokat elszállítás után ledarálják, a darálékot megmossák és bálákba csomagolják.

A „feldolgozás” nálunk ezzel le is zárul: a többi lépésre már Kínában kerül sor. Az ottani gyárakban hosszú gépsorokon húzzák-nyújtják a műanyag szálakat, végül az egészséget felhabosítják. A kész termék olyan, mint a vatta, és tömőanyagként lehet használni. Továbbutaztatják Amerikába vagy Nyugat-Európába, ahol plüssállatok, párnákat bélelnek vele. Másfajta feldolgozással termopulóver vagy akár pelenka készülhet az alapanyagból. Mindez azonban rengeteg energiafelhasználással jár. Az eldobható palackok megkerülik a földgolyót, míg végül valami egészen új alakot öltenek.

Bakonykúti jövőjéről

Sokat, sokszor emlegetett probléma olyan kis falvak finanszírozása, mint a miénk is. Köszönet a falu vezetésének, hogy ellentétben más településekkel, akik ezen idő alatt eladósodtak, Kuti tartalékokkal is rendelkezik. Ezt többek között a szigorú gazdálkodás mellett, az is támogatta, hogy többen, minden kérés – és egyébként nem is várt köszönet – nélkül, az elmúlt években, cégüket ide jelentették be, tényleges „ipari” mellékhatások nélkül, iparüzési adó címen nem elhanyagolható jövedelemhez juttatták a települést. És szerintem szép szóra tennék többen is!

Szép szóból mostanában kevés van, pedig nem drága dolog. Tudomásom szerint az elmúlt években 1,5-2 MFt folyt/folyik be ezen a címen az önkormányzati kasszába. Ez egy átlagos év költségvetésének 15-20%-a. Ebből azért több minden finanszírozható volt és lesz, és nem mellékesen összemérhető nagyságrendű a pályázaton elnyerhető pénzzel. Az új elképzelések megvalósításához többletbevételekhez kell jutni. Mert elképzelés, mint a Leader-beszélgetések során is kiderült, lenne bőven. „Kiabakonykutibb” kérdés felvetése szerintem nem helyes. A csendes, éveket lassan mulató, semmin nem szívesen változtató öslakosok is előnyét élvezik ezeknek. Ugyanakkor változások azért szép számmal vannak, amikre kell tudnunk reagálni. Egyetértek a falu alapítványának, annak vezetőjének elképzelésével (ezúton jelzem, szívesen csatlakozom az egyébként már általam is felvetett, de meghallgatásra nem talált kezdeményezéshez), szükségszerű lenne a falunkban lakók közül vállalkozások vezetőit, gazdasági szakembereket csapatba gyűjteni. Értelmes dolognak tűnne, ha a településünk gazdasági életét ötletekkel, javaslatokkal segítenék, szavukat meghallgatnák, megfogadnák. Ebben (is) lenne még mit fejlődni. Keressük meg azt az összhangot, amit Telki lakosai sikerrel megtaláltak...

Raboczki Csaba

Szombat délután a kiserdőben

2008.03.29.

Csodálatos nap volt a mai. Valamivel 15 óra előtt kisétáltunk (ásóval, gereblyével, ágvágóval) a kiserdőbe. És vannak csodák! Egyszer csak mit látnak szemünk, érkezik Csaba a nagyfiával Csongorral, Erzsike és Lóránt, Elza, Tóth János, Láng János, Tar Laci, Horváth Pisti és Törjék Gyuri is – a nagy kozmai futás után. Remélem, senkit nem hagytam ki, ha igen, az elfogyasztott kölnivíz miatt van és bocsánat!

Csattogtak az ágvágó ollók, szóltak a fűrészek, szapora kezek hordták a rőzsét, szedték a szemetet, a letört ágakat, a kidobott és oszlásnak indult biciklit, a Cavintonos dobozt, törött üvegeket, és dolgozott a gereblye. Hatalmas energiával végezte a munkát mindenki! Előbújtak az ibolyák, az odvas keltike, az erdei virágok...

Szép és rendezett lett néhány négyzetméter. Szép idő, jó hangulat, jó társaság, jó pálinka és süti, és ha valaki mégis fázott volna, annak befűtöttünk. Mikor ezeket a sorokat írom, hárman még vigyázzák a tüzet. A közös munka emlékére Törjék Gyuri és Takács János elültettek egy szép lucfenyőt is a kereszt mellé. Legyen ez példaértékű a jövőre nézve! Lóránt a tüzet, paraszat éjfélig mozgatta, vigyázta, hogy baj ne legyen.

Köszönöm mindenkinek, aki időt és energiát áldozott arra, hogy szebbé varázsolja környezetünket.

Engem személy szerint ez a délután boldoggá tett. Lehet és képesek is vagyunk együtt dolgozni azért, hogy szebb, egészségesebb legyen a mi lakóhelyünk. Kérek minden környezetet szerető, a természetet tisztelő Kuti lakost, hogy a zöldhulladékot komposztálja, mert akkor van értelme az elvégzett munkának, ha az eredménye megmarad. Bízom abban, hogy a Vadásztársaság hamarosan egy a környezethez méltóbb „létesítménnyel” gazdagítja a látványt és megtisztel bennünket azzal, hogy kiveszi a részét a még elvégzendő munkákból.

Hamarosan lesz folytatása a mai napnak. Az egész területet szeretnénk kitisztítani a bozóttól és eltávolítani az elhalt fákat, helyüket kipótolva újakkal. Kérek mindenkit, készüljön, várjuk a közös munkára. Reméljük, ültetnivaló is akad majd. Bakonykúti hazánk egyik ékszerdobozza, ahol az ott élők megvalósítják álmaikat... becsüljük meg!

Még egyszer KÖSZÖNET Nektek! Nagyszerű volt! Üdvözlettel:

Takács Judit & János

Német szemét ég Visontán

„Kísérleti célból” öntik a kazánokba tonnaszám a kommunális hulladékot

2008. március 5. 00:00

<http://www.mno.hu> • Velkei Tamás

Több mint 180 ezer tonna, Németországból származó kommunális hulladékot égettek el a visontai erőműben az utóbbi három évben. Am mindez csak felkészülés volt a magyarországi hulladék eltüzelésére, idén január 1-jétől ugyanis megújuló energiaforrásnak minősül a hulladékégetés, amelyért az erőművek emelt árat kapnak. A műanyagok égetéséből származó füst fokozottan rákkeltő.

A medgyesegyházai szalmaégető erőmű elleni lakossági fórumon egy vállalkozó azt állította: cége engedéllyel rendelkezik Németországból származó kommunális hulladék fuvarozására, melyet a Mátrai Erőműbe szállítanak kamionjai. – Az elmúlt három évben egyes becslések szerint 180 ezer tonna bálázott német szemét érkezett az országba – tájékoztatta a Magyar Nemzetet Illés Zoltán, a Fidesz környezetpolitikus. Hozzátette: tudomása szerint a német szeméttügyről is csak azért szerzett tudomást a közvélemény, mert a Mátrai Erőmű egy technológiai probléma miatt nem tudta fogadni akkoriban a szemetet. Így a német „ökobálákat” különböző telephelyeken, elhagyatott tanyákon akarták tárolni a hiba elhárításáig.

Fodor Gábor miniszter hivatalba lépésének kezdetén nagy lendülettel szállították vissza Németországba a fölfedezett szemetet, ám elképzelhető, hogy a hulladék „postafordultával” visszaérkezik Magyarországra, amiről a tárca vezetője talán nem is tud.

A német érdekeltségbe tartozó visontai erőmű a közelmúltban úgy nyilatkozott az Origónak, hogy „az elmúlt időszak égetései nagyüzemi kísérletnek tekinthetők”, állításuk szerint az erőmű rendelkezik kísérleti engedéllyel lignit és kommunális hulladék együttes égetésének vizsgálatára. Erre azért van szükség, mert 2007 óta a villamosenergia-törvényben már nem tesznek különbséget biológiai lebomló szerves, valamint egyéb hulladék között.

Éz év január 1-jétől a gazdasági tárca is emelt árat fizet a hulladékból keletkező villamosenergiaért, mivel az megújuló energiaforrásnak minősül. Vagyis az erőművek abban érdekeltek, hogy elégezzék a hulladékot, mert a zöldenergiáért magasabb árat kérhetnek. Ugyanakkor a szénalapú vegyületek és kőolajszármazékok égésterméké fokozza az üvegházhatást. – Műanyag égetésénél pedig mindig keletkezik dioxin, ami fokozottan rákkeltő hatású. – hívta fel a figyelmet a problémára Illés Zoltán.

Godáné Csutorka Andrea, az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség munkatársa úgy nyilatkozott lapunknak, hogy a visontai Mátrai Erőmű nem kért engedélyt műanyag vagy gumi égetésére. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium tájékoztatása szerint sincs a visontai erőműnek engedélye erre, „előkezelt kommunális hulladékot azonban égethetnek”, melybe az összepréselt papír, fa tartozik, de az

összmenyiség maximum 2-3%-át kitehetik préselt PET-palackok is. Az ilyen hulladékbálák behozatala és megsemmisítése tehát történhet akár engedély birtokában, legális módon is. – Belegondolni is rossz, hogy emberkísérleteket végez az erőmű. Százezer tonna három százaléka az éppen háromezer tonna műanyag, ha annyi egyáltalán, elégetve ez tömény méregként kerül a levegőbe – fejezte ki aggodalmát Illés Zoltán.

– A miskolci környezetvédelmi felügyelőség rendelkezik olyan berendezéssel, amely folyamatosan méri a visontai erőmű kibocsátását, és ha probléma merül fel, a felügyelőség megteszi a lépéseket ennek leállítására – állították a környezetvédelmi tárca sajtóosztályán.

<http://www.mno.hu> • Velkei Tamás

ÁPRILIS 22.

A FÖLD NAPJA

1970. április 22-én Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató mozgalmat indított el a Föld védelmében. Azóta a diákból az alternatív energiaforrások világhírű szakértője lett. Már mozgalmának megindításakor több mint 25 millió amerikai állt mögé, ma pedig szinte az egész Földre kiterjed az általa kezdeményezett mozgalom. Ezernél több szervezet vesz részt benne. A FÖLD NAPJA célja, hogy tiltakozó akciókkal hívják fel a figyelmet a környezetvédelem fontosságára. Magyarországon 1990 óta rendezik meg.

Márai Sándor: Füveskönyv (részlet)

Arról, hogy az ember része a világnak

„Az ember, mérhetetlen göggyében és hiúságában, hajlandó elhinni, hogy a világ törvényei ellen is élhet, megmásíthatja azokat és büntetlenül lázadhat ellenök. Mintha a vízcsepp ezt mondaná: „Én más vagyok, mint a tenger.” Vagy a szikra: „Rajtam nem fog a tűz.” De az ember semmi más, mint egyszerű alkatrésze a világnak, éppen olyan romlandó anyag, mint a tej vagy a medve húsa, mint minden, ami egy pillanatra megjelenik a világ nagy piacán, s aztán, a következő pillanatban, a szemét- vagy a pócegdörbe kerül. Az ember, testi mivoltában, nem is magas rangú eleme a világnak; inkább csak szánalmasan pusztulásra ítélt anyagok összessége. A kő, a fém is tovább él, mint az ember.“

Naptár követő

Budapest (~1963)

Templomban (~1963)